

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **Mgr. M. Ch.**, správce konkurzní podstaty společnosti O. P., s. r. o., zastoupeného Mgr. Evou Opluštilovou, advokátkou se sídlem v Brně, Česká 12, za účasti **Finančního ředitelství v Brně,** se sídlem v Brně, nám. Svobody 4, v řízení o kasační stížnosti podané proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 11. 2003, č. j. 30 Ca 511/2001 – 35,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 11. 2003, č. j. 30 Ca 511/2001 – 35, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Napadeným usnesením krajského soudu byla odmítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně (dále též „správní orgán“) ze dne 7. 11. 2001, č. j. 2702/2001/FŘ/130, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Finančního úřadu Brno – venkov (dále též „finanční úřad“) ze dne 7. 2. 2001, č. j. 24310/01/293914/0242, kterým nebylo vyhověno žádosti stěžovatele o vrácení přeplatku za nadměrný odpočet daně z přidané hodnoty dle ust. § 64 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“).

Ve včas podané kasační stížnosti namítl stěžovatel důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Uvedl, že se domnívá, že rozhodnutí o převedení přeplatku je rozhodnutím, jímž se mění, příp. ruší práva resp. povinnosti daňového dlužníka. Ust. § 64 zákona o správě daní a poplatků, ačkoliv upravuje procesní postup správce daně

při rozhodování o přeplatku, má vždy dopad do sféry hmotněprávních oprávnění či povinností. Stěžovatel dále poukázal na skutečnost, že finanční úřad vydal pouze rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost o vrácení přeplatku, nevydal však žádné rozhodnutí o převedení přeplatku, jak vyžaduje ust. § 64 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků, na což stěžovatel upozornil již v žalobě. Poslední stížní námitkou stěžovatele je jeho nesouhlas se způsobem, jakým si počínal finanční úřad, který postupem dle ust. § 64 zákona o správě daní a poplatků, tedy úhradou daně, nerespektoval pravidla pro úhradu pohledávek stanovená v zákoně o konkurzu a vyrovnání. Navrhl zrušení napadeného usnesení a vrácení věci zpět k dalšímu řízení.

Správní orgán ve svém vyjádření uvedl, že ust. § 64 zákona o správě daní a poplatků upravuje procesní postup správce daně při nakládání s daňovým přeplatkem v rámci prováděného daňového řízení, proto rozhodnutí vydané na jeho základě, které je předmětem sporu, není dle názoru správního orgánu rozhodnutím, kterým by docházelo ke změně hmotněprávního postavení stěžovatele, neboť o něm bylo již konečným způsobem rozhodnuto v řízení vyměřovacím. Správní orgán dále uvedl, že finanční úřad nepřeváděl žádný přeplatek na dani z přidané hodnoty na úhradu nedoplatku na jiné dani, proto nemohl postupovat dle ust. § 64 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků. Správní orgán dále vyjádřil svůj nesouhlas s názorem stěžovatele na vztah zákona o správě daní a poplatků a zákona o konkurzu a vyrovnání. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí soudu z důvodů v této stížnosti uplatněných a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Dle ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Podle ust. § 64 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků požádá-li daňový dlužník o vrácení přeplatku, přeplatek se vrátí, činí-li více než 50 Kč a nemá-li současně daňový dlužník nedoplatek na jiné dani u téhož správce daně, nebo neuplatnil-li podle odstavce 2 požadavek na úhradu nedoplatku jiný správce daně, a to do třiceti dnů od doručení žádosti, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak. Nemá-li daňový dlužník ke dni podání žádosti u správce daně vratitelný přeplatek, běží lhůta pro jeho vrácení až ode dne následujícího po jeho vzniku, pokud se tak stane nejdéle do šedesáti dnů ode dne podání žádosti. Nevznikne-li do této lhůty vratitelný přeplatek, žádost se zamítne. Za den vrácení přeplatku se považuje den, kdy došlo k odepsání z účtu správce daně. Žádost o vrácení přeplatku nebo jeho přeúčtování je od správních poplatků osvobozena. Vyhoví-li správce daně plně žádosti podle tohoto nebo předchozího odstavce, nemusí sdělovat daňovému dlužníkovi výsledek vyřízení jeho žádosti, pokud o to není v žádosti výslovně požádáno. Za den rozhodnutí o žádosti a současně za den jeho doručení daňovému dlužníkovi se považuje den, který následuje po dni doručení žádosti správci daně.

S ohledem na okolnost, že krajský soud postavil své rozhodnutí na názoru o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí správce daně ve správním soudnictví, Nejvyšší správní soud v této souvislosti považuje za vhodné citovat z usnesení pléna Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2004, č. j. Sst 2/2003-225, kterým bylo přijato Stanovisko pléna Nejvyššího správního soudu k výkladu vztahu ust. § 64 zákona o správě daní a poplatků

a ust. § 14 odst. 1 písm. i) zákona o konkursu a vyrovnání. „Stanovisko vychází z premisy, že rozhodnutí ve věcech vracení daňového přeplatku jsou soudem přezkoumatelná. Ustanovení § 64 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků upravuje postup správce daně při existenci přeplatku a umožňuje správci daně použít přeplatku na úhradu případného nedoplatku; přitom o převedení přeplatku na úhradu nedoplatku u jiné daně se daňový dlužník jen vyrozumí. Citované ustanovení pouze určuje postup správce daně, nejde o rozhodovací činnost. Proti tomuto postupu se však daňový subjekt může bránit reklamací podle § 53 zákona o správě daní a poplatků, o níž musí být rozhodnuto. Stejně tak daňový subjekt může požádat správce daně o vrácení přeplatku podle § 64 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků a nedojde-li k vrácení přeplatku, žádost se zamítne rozhodnutím, proti němuž je přípustné odvolání podle odst. 8 téhož ustanovení. Negativním rozhodnutím může dojít k zásahu do veřejných subjektivních práv daňového subjektu, neboť nárok na vrácení přeplatku je ve vztahu k řízení vyměřovacímu nárokem jiným, samostatným. Rozhodnutí o reklamaci proti postupu správce daně i rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vrácení přeplatku jsou rozhodnutími ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.; tento názor byl ostatně již Nejvyšším správním soudem vysloven (např. v rozhodnutí ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Afs 9/2003-70).“

Z výše uvedeného je patrné, rozhodnutí finančního úřadu o zamítnutí žádosti stěžovatele o vrácení přeplatku na dani z přidané hodnoty dle ust. § 64 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků naplňuje charakteristické znaky rozhodnutí dle legislativní zkratky zakotvené v ust. § 65 odst. 1 s. ř. s., je tedy přezkoumatelné v rámci správního soudnictví. Krajský soud v Brně, který v předmětné věci zaujal opačný právní názor, tak postupoval nezákonně.

S ohledem na shora uvedené považoval Nejvyšší správní soud za nadbytečné zabývat se dalšími stížními námitkami stěžovatele, neboť tyto bude moci uplatnit v řízení před krajským soudem.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Proto dle ust. § 110 odst.1 s. ř. s. napadené usnesení krajského soudu pro jeho nezákonnost zrušil a věc mu současně vrátil k dalšímu řízení, v němž je krajský soud podle odst. 3 téhož ustanovení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle ust. § 110 odst. 2, věty první, s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2005

JUDr. Radan Malík
předseda senátu